

Sınıf Mücadelesi

Aylık
işçi gazetesi

10 Ağustos 2024
Sayı: 304

Fiyatı: 30 TL

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

**«İtibardan Tasarruf» etmeyenler,
emekçi ve emeklileri, ağırlaştırılmış müebbet
tasarrufa, en azla yaşamaya mahkum ettiler !**

Birleşik Kamu-İş Konfederasyonu'nun Temmuz ayı «Açlık ve Yoksulluk Sınırı Araştırması»-nın verileri açıklandı. Buna göre, açlık sınırı bir önceki aya göre 202 lira daha artarak 20 bin 776 liraya ulaştı. Yoksulluk sınırı ise Temmuz ayında 885 lira artarak 62 bin 302 liraya yükseldi.

Kaynak yokluğu nedeniyle, iktidarın yılın ikinci yarısı için zam yapmaya yanaşmadığı asgari ücretin 17 bin iki lira olarak kalacağı kesinleşince, tabii bu rakam, açlık ve yoksulluk sınırlarının

BİZ KİMİZ

Bugün kapitalist topluma egemen olan anlayış sömürücü, ırkçı, gerici, baskıcı ve cinsiyetçi zorbalığa dayanmaktadır. İnsanlık için tek çıkış yolu komünizmdir. Bu siyasetin, Stalinizmin politika ve uygulamalarıyla ortak bir yönü yoktur.

Sınıf Mücadelesi, işçi sınıfı tarafından uluslararası düzeyde kurulacak bir komünizmden yanadır; Stalinizmin "Tek Ülkede Sosyalizm" hayaline karşılık, komünizmin uluslararası bir düzeyde mümkün olacağını savunur.

Sınıf Mücadelesi, insanlığın kurtuluşu olan komünizmi, kadın ve erkeklerin her türlü sömürü ezme-ezilme ilişkisinden, ayrımcı uygulamalardan kurtuluşu olarak anlar. Başta Kürt ulusu olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunur.

Sınıf Mücadelesi, kapitalistlerin kârı uğruna işçilerin sömürülmesine hizmet eden burjuva devlete, meclise, mahkemelere, orduya ve polise karşıdır.

Sınıf Mücadelesi, sendikaların devletten bağımsızlığını ve sendika içi demokrasiyi savunur. İşçilere ihanet eden sendika bürokratlarına karşı mücadele eder; sendikaların yeniden birer işçi örgütü haline gelmelerini savunur.

Sınıf Mücadelesi, tüm işçilerin, emekçilerin ve yoksulların öz çıkarlarını savunacak ve işçi sınıfına dayanan devrimci bir işçi partisinin kurulmasını amaçlar.

Sınıf Mücadelesi, uluslararası işçi sınıfının partisi olacak olan IV. Enternasyonal'in yeniden kurulmasını savunur; bu amacı paylaşan devrimci örgütlerle birlikte yanadır.

Sınıf Mücadelesi'nin savunduğu görüşler bunlardır. Bu nedenle bu gazeteyi savunanlar Troçkisttir. Marks, Engels, Lenin ve Troçki'nin geleneğine bağlı enternasyonalist komünisttirler.

Başyazının Devamı :

çok altında kaldı. Buna göre asgari ücret açlık sınırının 3 bin 774 lira altında bulunuyor. Asgari ücret ile yoksulluk sınırı arasında ise, 45 bin 300 liralık devasa bir uçurum bulunuyor. Asgari ücret yoksulluk sınırının üçte birine (20 bin 767,33 TL) bile ulaşmıyor.

Emeklilerin durumları ise, daha da vahim. Emekli maaşlarına zam tartışmaları sırasında ümitlenen, üstelik sadece maaşlarının asgari ücret düzeyine çıkarılmasını talep eden (ki artık asgari ücret de açlık ve yoksulluk sınırlarının altında kalıyor) emekliler, her defasında açıklanan artışla hüsrana uğruyorlar. Bu defa da aynısı oldu ve en düşük emekli maaşları, 2 bin 500 lira artırılarak 12 bin 500 liraya yükseltildi. Bir kere daha hayal kırıklığı yaşayan emekliler artık, 12 bin 500 lira ile hayatta kalmaya çalışacaklar.

Halk kitlelerinin yaşam koşullarının iyice zorlaştığı bu koşullarda, asgari ücretlerin, artışlara göre yeniden ayarlanmayacağı, arttırılmıyacağı, yıl sonuna kadar 17 bin 2 lira olarak kalacağı kesinleşti. Kısaca çizilen bu tablo ülkede milyonlarca işçi, emekçi ve emekliler için durumun ne kadar vahim olduğunu özetliyor, ortaya koyuyor..

Erdoğan ve iktidarı ise bu durumu « normal » karşılıyorlar. Çünkü bu iktidar, tamamen parababalarının ve patronların hizmetinde bulunuyor. Gündem bir sürü incir çekirdeğini doldurmayan « iğreti konularla » meşgul ediliyor, gerçek sorunlardan uzaklaşılması sağlanıyor. Onlar bu kapitalist sömürü düzeninden nemalanıyor, nasiplerini alıyorlar. Milyonlarca emekçi ve emekli yoksulluk ve hatta açlık sınırının çok çok altında yaşamaya çalışırken, bu şartlarda kıvranırlarken, onlar aşırı lüks, gösterişli « güzel yaşamlarını » sürdürüyorlar. Bir de utanmadan herkese tasarruf yapmalarını, dişlerini sıkmalarını önerip, yağmalamalarından arta kalan ufak tefek kırıntıları da gaspetmekle uğraşıyorlar.

Başta CHP olmak üzere, kendisine muhalefet diyenler, emekçilerden yoksullardan yana olduklarını iddia edenler, Erdoğan'ın ve iktidarının yaratıp önlerine attıkları konularla ilgileniyor, temel sorunu, yani varolan iktidarı devirme, işçi sınıfının iktidarını kurma görevini gözden kaçırıyor, zamanlarını, enerjilerini sahte gündemlerle uğraşarak harcıyorlar, iktidarın suç ortakları oluyorlar. « Yumuşama », « normalleşme » politikaları aldatmacalarına kapılıp, son seçimlerin de ortaya koyduğu gibi bütün inandırıcılığını, güvenilirliğini kaybeden Erdoğan ve iktidarını devirmek yerine, yeniden diriltmeye, ona güç ve zaman kazandırmaya yol açıyorlar.

Yaşam şartları, özellikle hayat pahalılığı nedeniyle öylesine ağırlaşıyor ki, yaşamak artık kitleler için olanaksızlaşıyor. İnsanlar bırakın sağlıklı beslenmeyi, karınlarını doyuracak yiyecekleri bile bulamıyorlar. Ayda 15 veya 20 bin TL alan bir kişi, kilosu 600 hatta 700 TL olan bir kilo eti, nasıl alabilir ?

Ocak – Haziran ayları arasındaki dönemde, yani sadece 6 ayda, 5 milyon yeni kredi kartı kullanıma girdi. Daha da kötüsü Ocak'ta kredi kartları üzerinden yapılan toplam harcama tutarı 901 milyar 63 milyon TL iken haziran ayında 1 trilyon 74 milyar 424 milyon TL'e yükseldi. Yani insanlar maaşları yetmediğinden, kredi kartlarından medet umuyorlar. Yeterli gelirleri olmadığı için de borç batağına saplanıyorlar. Ocak ayında, kredi kartı borcu olan kişi sayısı 27 milyon 747 bine tırmanmıştı. Bu rakam Mayıs ayında 29 milyon 230 bin TL olarak gerçekleşti.

Kısacası patronların ve parababalarının kasaları hızlı bir şekilde trilyonlarla dolarken, kitlelerin gelirleri ise aksine eriyor.

Bu koşullarda, işçilerin, emekçilerin, halk kitlelerinin, üretimden gelen güçlerinin bilincinde olarak, örgütlü bir biçimde iktidara alternatif olmaları gerekiyor.

(29.07.24)

Emekçinin Gündemi

Temel gıda maddelerindeki fahiş fiyat artışları ve işçilerin tüm harcamalarındaki fiyat tırmanışları nedeniyle emekçiler arasındaki hoşnutsuzluk, işyerlerindeki tepki ve mücadelelere yansımaya devam ediyor. Burada, bütün mücadele ve tepkileri yansıtma olanağı olmasa da, bazı çarpıcı mücadele örneklerini aktarmaya çalışılacak. (Kaynak: Evrensel Gazetesi)

Befesa Silverment fabrikası :

İskenderun Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan, Befesa Silverment fabrikasında, Birleşik Metal-İş üyesi işçiler, Toplu İş Sözleşmesi (TİS) görüşmelerinin tıkanması nedeniyle, insanca bir yaşam elde edebilmek için greve başladılar.

Ücretlere yüzde 70 dolayında zam isteyen işçilere, işverenin teklifi yüzde 30 oldu. (24.07.24).

Befesa Silverment fabrikası işçileri

Yolbulan Metal fabrikası :

«İşçinin, işçiden başka dostu yok»

Hatay'ın Dört Yol ilçesinde bulunan Yolbulan Metal Fabrikası'nda örgütlü Özçelik-İş üyesi işçilerin, tıkanan TİS sürecinin ardından, düşük ücretlere, ücret çizelgesindeki rakamların aşağıya çekilmek istenmesine karşı, 20 Haziran'da başlattıkları grev, 36 gündür sürüyor.

Grev çadırında 39. güne giren işçiler, son olarak bölgedeki diğer Özçelik-İş üyesi işçilerle birlikte, fabrika önünde bir miting yaparak, Yolbulan patronuna güçlerini ve kararlılıklarını gösterdiler.

Talepleri için Özçelik-İş Sendikası Genel Başkanı Yunus Değirmeci'nin de katılımıyla bir miting

düzenleyen işçiler, mücadelelerini kararlılıkla sürdüreceklerini dile getirdiler. Miting, Yolbulan'daki mücadelenin sadece grevdeki 220 işçiyi değil, bölgedeki tüm işçileri, Yolbulan işçilerinin eşlerini, çocuklarını da ilgilendirdiğini ortaya koydu. İşçiler, eşleri, çocukları ve dostlarıyla miting yerindeydiler.

«Bu koşullarda 20 bin lira paramı?»

Eşi de fabrikada çalışan kadınlardan biri Ayşe, 15 yıllık işçilik deneyimlerini ve grevden beklentilerini şu sözlerle anlattı: «Ben İstanbul'da on beş sene konfeksiyonda çalıştım. Buradan İstanbul'a gidiyorsunuz ve konfeksiyona ortacı olarak giriyorsunuz. En kötü ihtimal 20 bin lira alırsınız. Burada, bu sıcakta, metal işinde, ağır işte eşimin aldığı 20 bin lira para mı? Nasıl bir mantık, nasıl bir vicdan? 30 bin lira da çok yüksek bir ücret değil»...

«En çok mutfaktan kısıyorsun»

Büşra Güler de eşi Hasan Güler'in 7 yıldır çalıştığını belirterek: «İlk kez bir greve katılıyorum. Daha iyi şartlarda yaşayacağımız bir ücret istiyoruz, fazlasını istemiyoruz» dedi. İki çocukları olduğunu anlatan Güler, yaşadıkları zorlukları şöyle dile getirdi: «Her şeyi idareli kullanmak zorunda kalıyorsun. En çok mutfaktan kısıyorsun. Ekstra planlar yapamıyoruz. Yani daha güzel koşullarda yaşamak istiyoruz ama olmuyor. Birini alıyorsan birini alamıyorsun»

Bir başka kadın, eşinin yıllarca Yolbulan'da çalışarak emekli olduktan sonra, hala fabrikada çalışmaya devam ettiğini belirterek, şunları söyledi: «Eşim çalışmaya devam ediyor, çünkü geçinemiyoruz. Borç ödüyoruz. Burada çalıştığı paranın tamamı direkt borca gidiyor. Daha iyi koşullarda yaşayacağımız ücretler istiyoruz»...

4 çocuğunun olduğunu söyleyen Ayşe ise, «Depremde evim gitti, ahırda kalıyorum. Evimi yaptıramadım. Eşim yevmiyeye gidiyor. Hala

ahırda kalıyoruz. Ara ara yevmiye olunca, mandalina diplerini kazmaya falan ben de gidiyorum. Ahıra sadece bir beton döktük, 4 çocuk bir odada k-lıyor şimdi. Dışarıya da küçük bir mutfak yaptık. Bu iş yeri durduğu için evimizi yapamadık. Evimizin birazını yaptık ama çoğu duruyor. Dört çocukla insanca yaşamak için mücadele ediyoruz» dedi...

Eşinin bu mücadelesinde yanında olduğunu söyleyen Ayşe, «İlk kez greve çıkıyorlar, biz de mutluyuz. Umarım yol katedebilirler. Ben çekinerek gelmişim buraya ama arkadaşları görünce de daha çok umutlandım» dedi.

Başka bir kadın taleplerini şu sözlerle ifade etti: «Benim de dört çocuğum var. Kiracıyım, geçinemiyoruz. Sürekli kısıyoruz. Dört tane çocuk okutmak da zor. Hakkı-

Yolbulan Metal fabrikası işçileri

«mız olan neyse onu istiyoruz, fazlasını istemiyoruz.»

Yeğeni ile birlikte İstanbul'dan greve destek olmak için geldiklerini ifade eden Hatice de, «İnşallah hak ettiklerini kazanırlar. Çünkü haklı bir mücadele veriyorlar. Çalışma saatleri falan çok uzun ve yorucu.» dedi.

«Ağır koşullarda çalışıyoruz, en düşük ücreti alıyoruz»

24 yaşındaki Yolbulan işçisi Emre Yaşı de, neden grevde olduklarını şu sözlerle anlattı: «Hakkımızı savunmaya geldik. Taleplerimizi kabul etmeye yanaşmıyorlar. Yeri geldi 12 saat, 14 saat, hatta 15 saat çalıştık. Piyasanın en düşük maaşını burada veriyorlar. Nereye gidersen git en az 30 bin lira maaş alırsın. Burada 18 binden yukarı

maaş yok. Biz bunun derdindeyiz. Haddahane (içinde ham demir madenin eritildiği fırının bulunduğu yer), çelikhane ortamında ağır koşullarda çalışıyoruz. Hakkımızı istiyoruz.» şeklinde konuştu...

Fabrika önünde bir araya gelen işçiler, «İşçi, sendika omuz omuza», «direne direne kazanacağız», «birleşe birleşe kazacağız», «Yolbulan işçisi direnişin simgesi» sloganlarını attılar.

Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde maaşlar eksik yattı, işçiler iş bıraktılar

Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde (NGS) TSM Enerji İnşaat Şirketi bünyesinde çalışan işçiler geç yatan ücretlerinin, bir de eksik yaması nedeniyle iş bıraktılar.

NGS de TSM Enerji İnşaat Şirketi işçileri, 20, 25 bin liraya varan eksik yatan maaşlarının olduğunu belirttiler. (24.07.24)

Bazı CHP belediyelerinde başlayan direnişler sürüyor

Yerel seçimlerin ardından, işten atılan Çiğli Belediyesi işçilerinin 48 gündür sürdürdüğü direniş CHP Genel Merkezi önünde devam etti. Yetkililerden geri dönüş alamadıklarını belirten işçiler, «Bize neden olarak tasarruf tedbirlerini gösterdiler; yaşanan ekonomik sorunların sorumlusu biz değiliz. Bunun sonu işçi kıyımıyla sonuçlanmamalıydı» dediler.

Çiğli Belediyesi'nden, işveren tarafından 4, 10 Haziran tarihleri arasında, geçerli bir neden olmadan, iş sözleşmeleri iptal edilerek işten çıkarılan ÇİBEL Temizlik Hizmetleri ve Çiğli Gıda İnşaat Turizm şirketlerinde çalışan DİSK Genel-İş ve TOLEYİS sendikalarında örgütlü 147 işçinin başlattıkları direniş 48 gündür sürüyor. 35 gündür beledi-

ye önünde eylem yapan işçilerin bir kısmı direniş CHP Genel Merkezi önüne taşıyarak 13 gündür nöbet tutuyorlar. «Sendika yanımızda değil»

İşçilerden Seher Köşktepe, 147 kişinin işten çıkarıldıklarını hatırla-

Akkuyu Nükleer Güç Santrali emekçileri

latarak, «Çıkarılanlardan 104'ü kadın. İçimizde hamileler, doğum izninde hatta hasta olanlar, çocuklarını bırakıp gelenler var. Geçtiğimiz salı günü genel başkanımızla görüştük. Bize ilçe belediyeleriyle görüşüp dönüş yapacağını bildirdi, ama o gün bugündür kimseden dönüş almadık. Milletvekillerini kapıda gördükçe bilgi almaya çalışıyoruz, durumumuzu anlatıyoruz. Onlar da aynı şekilde başkanın bilgisi dahilinde olduğunu, gerekli görüşmeleri yapıp bize geri dönüş yapacaklarını, sabırlı olmamızı söylüyorlar ama artık sabrımız almadı.

Gerçekten zor şartlar altında- yız. Sendika yanımızda değil. Yemek, su yardımı yapmadılar. Bura- ya ilk geldiğimizde, misafirhane için sorduğumuzda, 10 gün önceden söylemeniz gerekiyor demişlerdi. 13 gün oldu, ses yok» dedi. 147 işçinin aynı anda geri alınmasını istediklerini vurgulayan Seher, «Bizi duymuyorlar, duyduklarında da görmüyorlar. Hava serin, geceleri de buradayız. Yağmur yağıyor. Zorlu oluyor

Belediye işçilerinin direnişi

pimiz birbirimize destek oluyoruz. 12 gündür Ankara'da olup, çocuğunu göremeye gidenler var. Tekrar yanımıza gelecekler. Böyle dönüşümlü bir şekilde direnişi devam ettirmeye çalışıyoruz» diye konuştu. «Her seçim sonrası işten atılma kaygısı yaşıyoruz»

Seher şöyle devam etti: «Artık bu işçi kıyımlarına son verilsin. Belediyelerde yaşanan, özellikle seçim zamanı verilen kıymet, sonradan hiç değer verilmemesi bizi yoruyor. İşten çıkarılacak mıyız, mobbing uygulanacak mı, başkan değişti, 5 yıl sonra ne olacak kaygısı yaşamak istemiyoruz. Tüyük de buna da yer verilsin. İşçiler için de bir madde konulsun. Biz seçim zamanı partimizle alakalı çalışan insanlarımız sadece seçim zamanı hatırlanmak istemiyoruz. Verilen değeri görüyorsunuz. 13 gündür buradayız. Bu kadar insana kimse değer vermiyor. Pes edip giderler diye düşünüyorlar herhalde. Pes etmeyeceğiz. Biz buradayız.» (27.07.24)

İzmir'de 40 işçi, gıda zehirlenmesi nedeniyle hastaneye kaldırıldı

Son birkaç yıldır işyerlerinde verilen yemeklerden dolayı zehirlenmeler giderek artıyor. İzmir'de, özel bir yemek dağıtım firmasının anlaşmalı olduğu fabrikalardaki 40 işçi öğle yemeğinden sonra zehirlendikleri için hastaneye kaldırıldı. Alınan bilgiye göre, ilçede faaliyet gösteren özel bir yemek dağıtım firmasının anlaşmalı olduğu bazı fabrikalardaki 40 işçi, dün öğle yemeğinin sonrasında rahatsızlandılar. Karın ağrısı, mide bulantısı ve kusma şikayetleri olan işçiler, gıda zehirlenmesi nedeniyle Torbalı Devlet Hastanesi'ne kaldırıldılar. (24.07.24)

Türkiye iş Cinayetlerinde şampiyon !

10 yılda, 21 bin 281 işçi öldü

2013-2024 yılları arasındaki işçi ölümleri hakkında bir rapor hazırlayan CHP İstanbul Milletvekili Dr. Gamze Akkuş İlgezdi : «2013 yılından 2024 yılının ilk üç ayı arasında gerçekleşen iş cinayetleriyle ilgili hazırladığımız raporda, Türkiye’de insan canının kıymetinin olmadığı bir kez daha gözler önüne seriliyor. 2013 yılında 1235 iş cinayeti tespit edilirken 10 yıl sonra bu sayı yüzde 56 artarak 1932’ye çıktı» bilgisini verdi.

Dr. Gamze Akkuş İlgezdi'nin 2013, 2024 yılları arasındaki işçi cinayetlerinin detaylı verilerini içeren «10 yıl 3 ayın katliamı» başlığıyla yayımlanan raporuna göre bu süre içerisinde 21 bin 281 işçi, iş cinayetlerinde hayatını kaybetti.

Dr. Akkuş İlgezdi, işçi ölümlerinin yıl bazında ayrıntılı incelemesini yaptığı raporunda, «Kaza ya da kader değil, yaşananların hepsi katliam. İş sağlığı kavramının değişmesi ve güncellenmesi gerekiyor. İş sağlığı kavramı işçinin değil, işin sağlığını yani işletmenin verimliliğini, kârlılığını hedefleyen bir anlayışı ifade ediyor. Oysa işçilerin sağlığı her türlü ekonomik çıkardan, büyümeden önce gelmeli. Önceliğimiz emekçinin sağlığı ve güvenliği olmalı. İş kazalarının önlenemez olduğu da bir gerçek. İş cinayetleri, ufak tefek kâr elde etme hırsıyla, devletin denetimsizliği ve görmezden gelmesiyle, dünden bugüne hız kesmeden artıyor ve çocuk yaşlara kadar indiği de görülüyor» değerlendirmesinde bulundu.

İlgezdi, «Son 11 yılda yaşanan iş cinayetleri şunu sorduruyor.

hangi savaşta bu kadar canı kaybediyoruz?» [...] «Yılları değerlendirdiğimizde 2020 yılında iş cinayetlerinde 2427 işçi hayatını kaybetti. Türkiye tarihinde görülmemiş bir işçi kırımı yaşandı. COVID-19 pandemisinde ülkemiz adeta emekçi öğütücü oldu, emekçinin sağlığını hiçe sayan çalışma koşulları insanımızı hayattan koparttı» ifadelerini kullandı.

2013 yılında en az 1235 işçi, 2014 yılında en az 1886 işçi yaşamını yitirdi. 2015 yılında bu sayı en az 1730 işçi, 2016 yılında en az 1970 işçi, 2017 yılında en az 2006 işçi, 2018 yılında en az 1923 işçi, 2019 yılında en az 1736 işçi, 2020 yılında ise en az 2427 işçi olarak gerçekleşti.

Son dört yılda da bu sayılar 1000'in altına düşmedi. 2021 yılında en az 2170 işçi, 2022 yılında en az 1843 işçi, 2023 yılında en az 1932 işçi iş cinayetlerine kurban gitti. 2024 yılının ilk 3 ayında en az 425 işçi öldü.

İlgezdi, «AKP iktidara geldi 20 yılı geçti.» [...] «AKP iktidarının 'Yeni Türkiye'sinde' iş cinayetleri rekor seviyelere ulaştı» dedi.

2023 yılında ülkemizin tamamını derinden etkileyen Kahramanmaraş merkezli deprem hakkında değerlendirmelerde bulunan İlgezdi, şunları kaydetti: «... Deprem sonrası yıkım ve bina inşaatlarında, işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarına sık sık uyulmadığı gözlemleniyor. Halen deprem bölgesinde yıkım ve yapım aşamaları devam ederken yıkım, enkaz kaldırma, depolama ile tekrar gündeme gelen asbest (Doğal olarak volkanik unsurlarla beraber oluşan bir mineral. Isı ve elektrik yalıtkanı olup yangınlara karşı da dayanıklı olan bu madde, yasaklandığı 2000 yılından önce inşa edilmiş kamu ve konut yapılarında kullanıldı. Nefes alma yoluyla ciğerlere girdiğinde ciğer dokusunda yaralar oluşturarak nefes alma sorunu yaratır. Hastanın ölümü-

ne de yolaçabilir.) sorunu esasen yıllardır özellikle kentsel dönüşümle birlikte bir işçi-halk sağlığı sorunu olarak karşımızda duran ve üzeri örtülen bir konu. Emegün ve emekçinin hakkını, sağlığı ve güvenliğini korumak birincil öncelik olmalıdır.» Tabi ki CHP’li Dr Akkuş İlgezdi’nin böyle bir rapor hazırlaması çok iyi birşey ama CHP’nin işçi sınıfı safalarına geçip sermayeye kafa tutacağını beklemek de büyük bir saflık olur !

En fazla iş cinayeti İstanbul’da

İlgezdi, «2013 yılından 2024 yılının ilk üç ayına kadar yaşanan iş cinayetlerine baktığımızda, Soma faciasının yaşandığı 2014 yılı dışında, iş cinayetlerinde açık ara olarak İstanbul her yıl birinci sırada yer alıyor. İkinci ve üçüncü sıradaki iller yıllara göre değişiklik gösteriyor» açıklamasını yaptı.

Türkiye, iş cinayetlerinde Avrupa birincisi

Rapordaki çarpıcı verilerden biri de Türkiye’nin Avrupa birincisi olması. Raporda Dr. Akkuş İlgezdi, «Avrupa Birliği’nin resmi istatistik kurumu Eurostat ve SGK’nun verilerine göre en fazla iş cinayetlerinin yaşandığı ülke Türkiye. Dünyada iş sağlığı ve güvenliği açısından yeni önlemler alınmaya devam edilirken Türkiye’de iş kazalarının artarak devam etmesi bu konunun gündemden düşmemesine neden oluyor...»

(30.07.24)

ÇOCUK EMEKÇİLER : ÇOCUKLARIMIZA HIÇ İYİ BAKAMIYORUZ

Türkiye’de her zaman, her dönemde varolan çocuk işçi sayısı son yıllarda daha da arttı. Ekonomik kriz, buna bağlı olarak işsizliğin artması, enflasyon, bunlara bağlı olarak da alım gücünün azalması, ücretlerin enflasyona göre yeniden düzenlenmeyip sürekli olarak çok düşük düzeylerde kalması, giderek daha da fazla aile üyesinin emek pazarına girmesine yol açıyor. İş yaşamındaki, yaş ortalaması her yıl daha da düşüyor.

Üstelik bu konuda sağlıklı istatistikler, veriler bulunmuyor. Türkiye’de güncel resmi rakamlara, istatistiklere, ancak yalnızca 15-17 yaş grubu çocuklar için ulaşılabilir. Aslında istatistikler olmasa da çevreye dikkatlice bakıldığında, maydonoz gibi bitkiler, kağıt mendil satmaya çalışan, arabalar kırmızı ışıkta durduğunda tehlikeli bir şekilde atlayıp camlarını silmeye çalışan, ayakkabı boyayan minik ellere tanık olunuyor, giderek daha da küçük yaşta çocukların çalıştırıldıkları rahatça görülebiliyor.

MESEM kapsamında stajyer olarak çalıştığı inşaattan düşen 17 yaşındaki çocuk hayatını kaybetti

CHP Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü kapsamında hazırladığı rapora göre Çıraklar da dikkate alındığında yapılan hesaplamada, 15 yaş üstü çalışan çocukların sayısı 1 milyonu geçiyor. 2024 yılında çıraklarla birlikte, 1 milyon 312 bin 344’e yükselmiş bulunuyor.

Tabii çocuk işçi kavramı beraberinde iş cinayetlerini de getiriyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

(İSİG) Meclisi’nin verilerine göre 2013-2024 yılları arasındaki 11 yıllık dönemde 695 çocuk işçi çalışırken yaşamlarını yitirdiler. Bu çocukların 240’i 4-14 yaş, 455’i 15-17 yaşları arasındaydı.

Sosyal İş Sendikası’nın verilerine göre, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı, ortaöğretim düzeyinde eğitim veren, Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) kapsamında çalıştırılan çocuklardan 336’sı son bir yılda işyerlerinde kaza geçirdi ve dokuz çocuk hayatını kaybetti.

2013-2024 yılları arasında çocuk işçi cinayetlerinin yaşlara göre dağılımı ise şöyle: 4-6 yaş arasında 15 çocuk, 7 -10 yaş arasında 59 çocuk, 11-14 yaş arasında 166 çocuk, 15-17 yaşında 455 çocuk çalışırken hayatlarını kaybetti. Sonuç olarak, kapitalist sistemin çarkları, ne ırk, ne cinsiyet, ne de yaş dinliyor. Ama onu kırıp, parçalayıp atmak bizim elimizde.

(05.08.24)

SKANDAL : EMEKÇİYE 3 AY İŞGENCE

Gazeteci Mehmet Yetim’in sosyal medyada paylaştığı habere göre, Antalya’nın Aksu ilçesindeki Antep’li Ahmet Usta Otomobil Bakım Atölyesi’nde çalışan Vedat Kurt isimli 22 yaşındaki genç işçiye, 2 ay ödenmeyen maaşlarını isteyince, iş yeri sahipleri ve atölyenin ortakları A.T., O.T., S.T. ve A.A. tarafından ağır işkenceler yapıldı.

2022’de açılan davanın aradan geçen 2 yıllık dönemde sürünce mede kaldığını ve hukuki yollarla hak arayışında bir sonuç elde edemediğini belirten Kurt, geçen ay Urfa’daki bir avukatlık bürosuna giderek vekalet verdiği şimdiki avukatı Yusuf Önkol’a yaşadıklarını anlattığını söyledi.

Vedat Kurt’a iş yerinin depo-

sunda yapılan işkenceler, gözaltına alınan şüphelilerin Antalya Emniyet Müdürlüğü’nde yapılan çapraz sorgusunda ortaya çıktı. Şüphelilerin telefon ve bilgisayarlarında bulunan fotoğraf ve videolar, Vedat Kurt’un sunduğu, 3 ay boyunca maruz kaldığı işkencelerin delillerini doğruladı.

Ortaklardan A.A., iddianamede yer alan ifadesinde, işkence iddialarını kabul etti. İşkencenin kimler tarafından nasıl yapıldığını detaylı bir biçimde anlattı. Buna göre : Elleri ayakları bağlı aç ve susuz bırakılan, dişleri kerpetenle çekilen, vücuduna elektrik verilen, dövülen Kurt’a, kendi dışkısı ve hamam böceği yedirildi.

Kurt’un avukatı Yusuf Önkol, «Vedat Kurt, ofisimize gelip yaşa--

dıklarını anlattığında abartıyor diye düşündük, ama vekaletname çıkarıp dosyaya baktığımızda olayın çok daha vahim olduğunu anlayıp dehşete düştük. [...] «çok büyük suçlar, insanlık suçu sözkonusu. Kayıtsız kalamazdık.» diye de ekledi.

Bu olay bir defa daha, işçilerin, emekçilerin, örgütlenmelerinin ne kadar önemli olduğunu ortaya koyuyor. Tek başına, yalıtılmış olmak, böylesi patronlara kolay yem olmayı da beraberinde getiriyor. İşçiler, emekçiler bir araya gelip örgütlendiklerinde, toplumun siyasi, sosyal ve ekonomik kontrolünü ellerine geçirip kapitalist sistemi alaşağı ettiklerinde bu patronların nesli de tükenecek. Emekçiler özgürleşecek.

(07.08.24)

Uluslararası Gündem

İran: Oy vermeme ve rejime güvensizlik

İran İslam Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçiminin ilk turu, bir helikopter kazasında hayatını kaybeden Ebrahim Raysi'nin yerini alacak kişiyi seçmek üzere, 28 Haziran'da yapıldı.

Seçimlere 61 milyon seçmenin yüzde 40'ından azının katılması, seçimin ikinci tura kalmasına neden oldu.

İran'da seçimler, tüm ülkelerde, hatta demokratik olduğunu iddia edenlerde bile olduğu gibi, halkın ruh halinin sadece çok bozulmuş bir resmini veriyor. İran'da, Cumhurbaşkanı adaylarının, Devrim Muhafızları Konseyi tarafından onaylanması gerekiyor. Adayların seçimleri ise rejimin klikleri arasındaki güçler dengesinin sonucu olarak gerçekleşiyor. Konsey bu defa bir «reformcu» olan Tebrizli doktor ve milletvekili Mesud Pezeşkiyan'ın adaylığını onayladı. Ancak muhafazakar eski Cumhurbaşkanı Ahmedinejad ve İranlı zengin bir ailenin temsilcisi olan eski Meclis Başkanı Ali Laricani'nin adaylıklarını reddetti.

Birinci turda Mesud Pezeşkiyan, diğer muhafazakar adayların oylardan da faydalanabilecek olan aşırı tutucu Said Celili'nin önüne geçerek birinci oldu. Aslında, ister «reformcu», ister «tutucu» ya da «aşırı tutucu» olsunlar, tüm bu adaylar, Cumhurbaşkanı'nın yetkilerinin Yüksek Rehber ve Pasdaran'ın (Pasdaran : İran İslam Cumhuriyeti'ndeki Devrim Muhafızı) yetkilerine kıyasla çok daha az ağırlık taşıdığı bu sistemde, rejimin adamlarıdır.

Bununla birlikte, kentli entelektüel küçük burjuvazi ve iş dünyası, 1979'da rejimin doğuşundan bu yana, özellikle ABD ile ilişkileri normalleştirmeye hevesli olan re-

Adaylar : Soldan sağa, birinci sıra :
1- Eski Güvenlik Konseyi Sekreteri Said Celili,
2- Meclis Başkanı Muhammed Bakır Galibaf
3- Tebriz Milletvekili Mesud Pezeşkiyan,
İkinci sıra :
4- Tahran Belediye Başkanı Ali Rıza Zakani,
5- Gaziler Vakfı Başkanı Amir Hüseyin Gazizade Haşemi
6- Eski Adalet ve İçişleri Bakanı Mustafa Purmuhammedi.

formculara birçok kez kitlesel olarak oy vermişti. Böylece, reformcu Ruhani, 2015 yılında Trump'ın daha sonra kınadığı nükleer anlaşmayı imzaladı. Ayrıca, 2021 yılının aksine, 2024 yılında seçime katılımı arttırmak amacıyla seçime reformcu bir adayın girmesine izin verildi. Aynı nedenle, yani oy kullanım oranını arttırmak için, seçim merkezlerinin açık kalma saatleri, bazen gece yarısına kadar uzatıldı!

Ancak değişen bir şey olmadı. Mahsa Amini'nin ahlak polisi tarafından öldürülmesinin ardından vahşice bastırılan gençlik isyanlarının üzerinden iki yıldan az bir süre geçmişken, reformcular artık hiçbir hayale, projeye inandıramıyorlar. Mart ayındaki parlamento seçimlerinde olduğu gibi, çok çeşitli toplumsal kesimlerden gelen çok sayıda seçmen, oy vermeye gitmediler. Böylece de rejime duydukları kuşku güvensizliği gösterdiler.

Entelektüel küçük burjuvazi 2022 ayaklanmaları sırasında yoğun bir şekilde harekete geçirilmişti ve

pek çok kişi hala hapis-hanelerde çürüyor. Bu çevreler, reformculara dair sahip oldukları tüm yanlıklarını yitirmiş bulunuyorlar. Halka yakın ve anti-empyrist olduğunu iddia eden bu rejimi, bu yanlılıkla uzun süredir destekleyen işçi ve emekçi sınıfına gelince, bu çevrelerden pek çok seç-

men de, oy vermek için harekete geçmedi. Yüzde 50'lerde seyreden bir enflasyonla hayat pahalılığı çok yüksek, ABD ambargosunun, pasdaranların ve rejimin diğer ayrıcalıklı üyelerinin ellerindeki tekellerin yol açtığı yoksunluk, yani yaşam için gerekli maddelerin yokluğu, kolayca bulunamaması, ödenmeyen ücretler, günlük yaşamı cehenneme çeviriyor, çekilmez kılıyor. Geçinebilmek için iki ya da üç işte çalışmak gerekiyor. 28 Haziran seçimlerindeki kitlesel olarak oy vermeme tavrı, bir defa daha bu rejimin reddedildiğini ortaya koyuyor.

(LO, 03.07.24)

(Bu makalenin yayına hazırlandığı sırada yapılan seçimler sonunda, reformcu Mesud Pezeşkiyan, Cumhurbaşkanı seçildi.)

Amerika Birleşik Devletleri: Seçim kampanyasının ortasında aday değişikliği

Biden'in yerine aday gösterilecek Kamala Harris

Joe Biden pes etti. Görevdeki bu Başkan'ın yeniden seçilme kampanyası, birçok Amerikalının zaten farkında olduğu, kendini ifade etmedeki zorlukları açığa çıkaran, televizyon canlı yayınında direkt olarak yayınlanan tartışmadan beri, açıkça tehlikeye girmişti.

Biden, üç buçuk hafta boyunca aklı başında olduğunu ve Kasım ayında Trump'ı yeneceğini söyledi. Bu iddiayı Başkan Yardımcısı Kamala Harris de dile getirmeye devam etti. Ancak yenilgiden korkan Demokrat Parti'nin önde gelen birçok ismi, Biden'a adaylıktan çekilmesini önerdiler. Daha da önemlisi bazı büyük burjuvalar Demokratların kampanyasına yaptıkları bağışları askıya aldıklarını açıkladılar.

Bu haftalar Harris'in Biden'dan görevi devralmaya hazırlanmasını ve böylece Demokrat parti içindeki rakiplerine karşı bir avantaj elde etmesini sağladı. Milyarderlerden gelen bağışlar şimdi yeniden akmaya başladı ve Harris Ağustos ortasındaki Demokrat Kurultayı'nda resmen aday gösterilmeyi umuyor.

Ekipteki bu değişim, siyasi süreklilik zemininde gerçekleşiyor. Adayın cinsiyeti, ten rengi ve yaşı değişiyor ama Harris ilk kampanya konuşmalarına Biden'ın sicilini överek başladı ki, bu sicil aynı zamanda kendi sicili. Ona göre Biden aynı za-

manda hem demokrasiyi kurtarmış, hem ekonomiyi canlandırmış, hem yoksullukla mücadele etmiş, hem de kamu sağlığını iyileştirmiş oldu.

Ancak bütün bunlar, Amerikan işçi sınıfının görüşlerinden çok uzak. İşçi sınıfı seçmenlerini demokratlara oy vermekten uzaklaştıran sadece Biden'ın azalan enerjisi, canlılığı değil. Biden'ın bilançosu, aslında kapitalizmin de bilançosu, aynı zamanda enflasyonun bir sonucu olarak özellikle de satın alma gücünün kaybı anlamına geliyor. Resmi fiyat endeksi, üç yıl içinde yüzde 18 oranında arttı. Ancak ücretler bu artışı izlemedi, yani artmadı.

Cumhuriyetçi Trump ve aday arkadaşı Vance, son Cumhuriyetçi Kurultay'da, işçi oylarını almak için bu durumdan faydalandılar. Hatta Teamsters sendikasının başkanını, büyük şirketlerin açgözlülüğünü eleştiren bir konuşma yapması için davet ettiler. Mütevazı bir yaşam ortamından gelen Vance, «*durgun ücretlerle*» kıyaslayarak «*çılgın konut fiyatlarını*» ortaya koydu ve eleştirdi. Böylece, milyarder Trump'ın işçilerin gözünde inandırıcı olmasına katkıda bulundu : «*Büyük şirketlerin kuklası olmayan, sendikalı olsun ya da olmasın işçi-*

Kamala Harris ile Jo Biden

lere seslenen bir yöneticiye ihtiyacımız var. Çokuluslu şirketlere karşı duracak ve Amerikan sanayisini savunacak bir yöneticiye ihtiyacımız var» dedi. Bütün bu söylediklerine, yabancı işçileri ücretleri düşürmekle suçlayıp, patronların adını temize çıkarıp, «*yabancı el emeği ihraç etmeyeceğiz*» diyerek, milliyetçi bir demagojiyi de ekledi.

Vance, Trump'ın seçim kampanyasına sadece oy potansiyeli değil, aynı zamanda mali olanak da sağlıyor. Emekçi bir ailede yetişmiş olmasına rağmen, büyük finans ve teknoloji şirketlerinde kariyer yaparak çok zengin oldu. Yani onun adres defterindeki tek milyarder Trump değil.

Demokrat Parti'yi destekledikleri gibi Cumhuriyetçi Parti'ye de mali olanak sağlayan kapitalistler yanılmıyor. İşçi seçmenlere yönelik seçim kampanyası konuşmalarından hiç etkilenmiyorlar, çünkü kim seçilirse seçilsin, kendi hizmetlerinde olacaklarını, kendilerinin emirlerini yerine getireceklerinden eminler, ve bunu çok iyi biliyorlar.

(LO, 24.07.24)

Hindistan: Zenginler için cennet, yoksullar için cehennem

Temmuz ayının ortasında bütün dünyanın medyasının dikkatini çeken bir olay yaşandı. Asya'nın en zengin adamı ve Hindistan Başbakanı Narendra Modi'nin yakın ve ilgili bir destekçisi olan Mukesh Ambani'nin küçük oğlu Anant Ambani'nin düğünü yapıldı.

Petrokimya, telekom, medya ve dağıtım sektörlerinde faaliyet gösteren Reliance grubunun sahibi Mukesh Ambani'nin kişisel serveti 122 milyar dolar. Sonuç olarak bu, mülk sahiplerinin asalaklığını gözler önüne serdiği kadar, iğrenç de olan, ihtişamlı bir düğün törenin istisnai masraflarını karşılamaya yetecek kadar yüksek bir miktar. Ambani kastının bu evladı, bütün dünyanın büyük burjuva ailelerine yaraşır bir biçimde, diğer bir hanedanın mirasçısı, ilaç grubu Encore Healthcare'in zengin yöneticisinin kızı Radhika Merchant ile evlendi.

İlkbaharda milyarderler Bill-Gates ve Mark Zuckerberg'in de katıldığı ve 150 milyon dolara mal olduğu bildirilen bir «ön düğünün» ardından, asıl tören için 600 milyon dolar daha harcandı. Şov dünyasının yıldızları ile Samsung ve petrol şirketi Aramco gibi büyük şirketlerin genel müdürlerinin yanı sıra çok sayıda siyasi lider de, boy göstermek üzere düğüne akın etti.

Üst sınıflar zenginleşip gösteriş yaparken, Hindistan'ın bir buçuk milyar nüfusunun 800 milyonu gıda yardımına muhtaç ve bağımlı olarak günde iki avrodan daha az bir gelire yaşamaya devam ediyor. Çoğu insan için, düzgün bir eve ya da işe sahip olmak, içme suyuna, elektrığe hatta tuvalete bile ulaşım, bunları edinmek olanaksız.

«Yeni mihracelerin» (mihrace : büyük kral) anlamına gelen ünvan. Tarihsel olarak Hindistan'da yerli

devlet hükümdarları tarafından kullanıldı) düğün töreni haftalarca sürerken bile, federal başkent Yeni Delhi'deki gibi en son inşa edilen ya da yenilenen köprüler ve havaalanları da dahil olmak üzere, düzinelerce büyük altyapı, kötü hava koşulları nedeniyle çöktü. Hindistan Birliği'ni oluşturan 28 eyaletin ve federal devletin kasalarını boşaltarak zenginleşen inşaat patronlarının servetleri bundan etkilenmeyecek.

Kapitalist ekonominin çürümüşlüğü'nün Hindistan'da ortaya çıkan hali, bir yanda, milyarderlerin skandal yaratacak düzeydeki, zenginliklerini utanmazca ortaya seren evlilik, diğer yanda ise, az gelişmişlik ve toplumun her gözeneginden sızan sefalet : kapitalist ekonominin çürümüşlüğü'nün Hindistan'da ortaya çıkan hali işte bu.

(LO, 24.07.24)

Bangladeş: Öğrencilerin isyanı

Öğrenciler, Bangladeş'te, kamu sektöründe işe alma kotalarının geri getirilmesine karşı 17 Temmuz'dan bu yana, gösteriler düzenliyor. Hükümet gösterilere polis baskı ve şiddetiyle karşılık verdi. Bu olaylar sırasında en az 174 kişi öldü, 2 bin 500 kişi ise tutuklandı. Bütün bunlara ise, tutuklanıp hapsedilenlere karşı uygulanan şiddet eşlik etti. Sokağa çıkma yasağı ilan edildi ve internet iletişimi engellenmeye devam ediyor.

Kamu hizmeti, çalışanlarına sosyal statü ve biraz daha fazla bir ücret, aynı zamanda da iş güvencesi ve emeklilik maaşı sunan bir sektör. 1972 yılından beri, işe alım kotası ile işlerin yüzde 56'sı belirli kategorilere ayrılmıştı. Bunun yüzde 30'u, 1971'de, Pakistan'dan ayrılmak üzere yapılan bağımsızlık mücadelesinde savaşan askerlerin soyundan

gelenlere atfedilmişti. Ancak 2018 yılındaki öğrenci protestolarının ardından, bu kotalar aşağı çekildi ve askerlerin soyundan olanlara yüzde 3, etnik azınlıklara ise sadece yüzde 2 oranında iş olanağı verildi.

Oysa, Yüksek Mahkeme, Başbakan Şeyh Hasina'nın baskısıyla Haziran ayı başında eski sistemi geri getirerek öğrencilerin çoğunu gelecek umudundan mahrum etti. Bu durum, Dakka'da başlayarak ülkenin diğer üniversitelerine de yayılan bir isyana yol açtı. Ancak kota meselesi, bir gazetecinin de ifade ettiği gibi «buzdağının sadece görünen kısmıydı». Bangladeş ekonomisi hızla büyüse de, bu durumdan sadece ayrıcalıklı bir azınlık faydalanıyor ve 18 milyon mezun, diplomalı genç işsiz kalıyor. Öğrenciler, ayrıca da halk işsizlik ve yüzde 10 civarında enflasyonla baş etmek zorunda ka-

lırken ve ücretler durgunlaşmışken, iktidar koridorlarında yer edinen zengin hazır giyim patronlarının çalışma yöntemi olan yolsuzluğu da kınıyorlar. Hazır giyim işçilerinin sık sık yaptıkları grevler, nüfusun büyük bir bölümünün içinde bulunduğu dramatik sosyal koşulları gözler önüne seriyor.

Yüksek Mahkeme, öğrencilerin kararlılığı karşısında geri adım attı ve 2018 kotalarına geri döndü. Bununla birlikte öğrenciler, çok sayıda polis şiddeti mağduruna rağmen, pes etmeye niyetli değiller.

(LO, 24.07.24)

(Bu makale yayına hazırlandığı sırada, Bangladeş'te Başbakan Şeyh Hasina istifa edip, ülkeyi terketti. Parlamento feshedildi. Protestocu öğrencilerin adayı Nobel Barış Ödülü sahibi Muhammed Yunus, Bangladeş'teki geçici hükümetin başına getirildi.)

Sınıf Mücadelesi'nin Sözü

20 Temmuz 1974 Kıbrıs Harekâtı'nın 50. yılı

20 Temmuz 1974 Kıbrıs Harekâtı'nın 50. yılı kutlamaları nedeniyle, iktidar ve muhalefet, Erdoğan, Özgür Özel ve Bahçeli, tek bir vücut olarak, büyük bir şov yaptılar.

Tarihi bir hatırlatma

Kıbrıs 1571'de Osmanlı topraklarına katıldı ve Türk kökenli nüfus Kıbrıs'a bu tarihten sonra yerleşti. Çöküş dönemine geçen Osmanlı,

1878'de Kıbrıs'ı, 92 bin Sterlin karşılığında İngiliz İmparatorluğu'na kiraladı. İngiltere, Osmanlı Birinci Dünya Savaşı'nda İngiltere karşıtı cephede ve Almanya saflarında yer aldığı için, Kıbrıs'ı ilhak etti ve Kıbrıs 1960'a kadar bir İngiliz sömürgeci olarak kaldı.

1923'te Lozan Antlaşması ile kurulan Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs'ın bir «İngiliz adası» olduğunu kabul ederek, adaya ilk elçisini de göndererek resmi olarak «tanıdı.»

Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kuruluşu

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra birçok sömürge ülkede kurtuluş savaşları, özellikle de İngiliz İmparatorluğu'na karşı, başladı. İşte bu ortamda Kıbrıs'ta nüfusun yüzde 70'inden fazlasını oluşturan Rum halkı, ENOSIS (Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlama) adı altında bir kurtuluş mücadelesi başlattı.

Kıbrıslı Rumların 1955'te hızlandırdığı silahlı harekete karşı «böl ve yönet» siyasetini uygulayan İngiltere, Türk gençlerinden oluşturduğu «yardımcı polis» güçlerini Rumlara karşı kullandı. Ancak tüm bunlara rağmen Türk ve Rum halkı arasında arzu edilen «uçurum» yaratılamadı. (Bu konuda 1948 yılında Rum ve Türk maden işçilerinin Lefke'deki bakır madenlerinde birlikte gerçekleştirdikleri bir grevi konu alan bir belgesel bulunuyor.)

fiilen AKEL'in eline geçebilirdi. AKEL, Castro'nun, Küba'da yaptığı gibi Sovyetler Birliği'ne yakınlaşabilirdi. ABD, işte oluşan bu büyük tehlike karşısında hemen NATO'daki «müttefiki» Türkiye'nin «yavru vatandaşı» Kıbrıs Türklerini kurtarmak için askeri bir müdahale yapmasına izin verdi!

İngiltere 1960 yılında Türkiye ve Yunanistan'ı da devreye sokarak, Kıbrıs'ta Rumlar ve Türklerden oluşan bir Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurulmasını kabul etti. Karşılığında üç tane askeri üs şartını dayattı. Hatta bu askeri üslerin biri olan Ağrotur üssünde nükleer silahların da konumlandırıldığı söyleniyor. İngiliz askeri üsleri, bugün de varlığını sürdürüyor !

Kıbrıs Cumhuriyeti sadece Aralık 1963'e kadar sürdü ve başlatılan iç savaş nedeniyle ada, Türk ve Rum bölgeleri olarak ikiye bölündü. Bu durum ise, Temmuz 1974'e kadar sürdü.

1974 Yunan askeri darbe girişimi ve Türkiye'nin askeri müdahalesi

1974 yılında, 1967 yılından beri Yunanistan'da iktidarda bulunan askeri cunta, ülkede iyice sıkışmıştı ve iktidar süresini uzatabilmek için bir «zafere» ihtiyacı vardı! İşte askeri yönetim bu nedenle arasının iyi olmadığı Rum kesimi başkanı Makarios'a karşı, general Grivas yönetiminde bir askeri darbe girişiminde bulundu.

Ancak darbe başarılı olamadı ve üstelik Makarios, kendisini destekleyen polis güçlerini ağır silahlarla donattığı ve ilişkilerinin iyi olduğu Stalinist AKEL partisi (göreceli olarak en güçlü Stalinist parti) kadrolarına silah dağıttığı için, iktidar

Oysa aynı ABD, dönemin Başkanı İsmet İnönü 1964'de adaya müdahale için donanmayı harekete geçirdiğinde hemen tehdit etmiş, geri adım atılmazsa NATO güçlerinin devreye gireceğini belirtmişti. İnönü de dönemin ABD Başkanı Johnson'a o meşhur «mektubunu» göndermişti.

Türkiye'nin 1974 Askeri Harekâtı'ndan sonra Kıbrıs, oluşturulan bir «Yeşil Hat» ile ikiye bölündü ve iki tarafın sınırları, 2003'e kadar tamamen kapalı kaldı. 2003'den sonra açılan kapılar, iki yabancı ülke uygulaması gördü. Kapılar açılınca, aradan bunca yıl geçmesine rağmen hem Rum hem de Türk halkı, temel bir sorunlarının olmadığını fiilen gördü. Ancak ne Kıbrıs'daki iki tarafın liderleri, ne garantör devletler olan İngiltere, Türkiye ve Yunanistan, adanın yeniden birleşip iki tarafın barış içinde yaşamasını gündeme getiriyor...

Ta ki Nobel isimli bir ABD enerji tröstünün, Kıbrıs'ın güney sahillerinde denizin derinliklerinde çok büyük miktarda doğal gaz bulunduğunu açıklaması ve gazı işletmeye aday olup yetki almasına kadar... Kıbrıs Rum kaynaklı basına göre, denizin derinliklerindeki bu doğal gazın varlığı, daha 1956 yılında, ABD jeologları tarafından tespit edilmişti.

«Kalıcı Çözüm» süreci...

Kıbrıs Rum tarafı, resmi hükümet vasfıyla Avrupa Birliği'ne üyelik için başvurmuştu ve ada birleşmeden bunun mümkün olmayacağı cevabını almıştı. Ancak birkaç yıl sonra Avrupa Birliği'nin çıkarları gereği Kıbrıs Rum tarafı, tek başına resmi hükümet olarak üye sıfatıyla Avrupa Birliği'ne katıldı! Bu arada doğal gaz sondaj çalışmaları hızlandı. Çok miktarda doğal gazın bulunduğu doğrulandı ve gazı çıkarıp Avrupa pazarına ulaştırma çalışmaları başladı. Ancak doğal gazın Avrupa pazarına iletilmesi için, hem çözüm bulunması, hem de Türkiye ile anlaşma yapılması

gerekiyordu. Çünkü gazı, Avrupa pazarına, en ucuz ve en güvenilir biçimde götürmek, ancak Türkiye üzerinden geçecek bir boru hattı ile, olanaklı olabilirdi.

Annan Planı ve sonrası

ABD, üç garantör ülke ve Kıbrıs temsilcileri arasında yer almamasına rağmen, ağırlığını koyarak sorunu Birleşmiş Milletler'e (BM) taşıdı. Bu çerçevede Kıbrıs'ın yeniden birleşmesi için 2004 yılında, o dönemin BM genel sekreterinin adını taşıyan, Annan Planı hazırlandı. Bu planın uygulanması için her iki toplumda referandumla onaylanması gerekiyordu.

Büyük güçler, referandumdan önce her iki tarafta yapılan genel seçimlerde; Rum tarafında güçlü Stalinist parti AKEL'in, Türk tarafında ise güçlü Stalinist parti CTP'nin (Cumhuriyetçi Türk Partisi) seçimleri kazanmaları için gereken herşeyi yaptı. Çünkü bu iki partinin aday bir-

leştirme olanakları daha yüksek görülmüyordu.

Sonuçta 4 Nisan 2004 yılında yapılan Annan Planı referandumun Türk tarafında yüzde 64.91 evet oyu çıkmasına karşın, Rum tarafında yüzde 75 hayır oyu çıktı. Böylece hedeflenen birleşme olmadı. Rum tarafında hayır oyunun çıkmasının temel nedeni, Avrupa Birliği'nin sözde birleşme yanlısı görünmesine rağmen, gerçekte birleşmeden yana olmaması olarak yorumlandı. Çünkü Annan Planı çerçevesinde birleşme olursa, Türkiye'nin KKTC (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) üzerindeki hakimiyeti sonucu, Avrupa Birliği'ni is-

tismar edebileceği kaygısı vardı ve bu kaygı hala da sürüyor.

2004 yılındaki Annan Planı'nın başarısızlığından sonra görüşmeler yeniden başladı. Bu defa, Türk tarafını temsilen CTP başkanı Mehmet Ali Talat ile Rum tarafını temsilen AKEL başkanı D. Hristofyas arasında görüşme yapıldı. İki liderin, 2008 yılının Eylül ve 2010 yılının Ocak ayları arasında 60 görüşme gerçekleştirmelerine rağmen, herhangi bir anlaşma sağlanamadı.

Büyük güçlü devletler, sonraki yıllarda «olanaklarını» kullanarak, bu defa Türk tarafında anlaşma yanlısı sosyal demokrat Mustafa Akıncı'yı, Rum tara-

finda ise çözüm yanlısı sosyal demokrat Anastasiyadis'i seçtirmeyi başardılar! Ardından, Kıbrıs sorununda «kalıcı çözüm» bulmak için yoğun görüşmeler yaptılar. «Önemli ilerlemelerin» olduğundan söz edildi ve hatta 2017 yılının Ocak ayında üç garantör ülke ve Kıbrıs'taki iki taraf, Cenevre'de kesin çözüm için bir araya geldiler.

Kesin çözümün çok yakın görünmesine rağmen, Şubat ayındaki Kıbrıs Türk ve Rum taraflarındaki ENOSİS ve 40 bin Türk askerinin adadan çekilmesi sorunları ön plana çıkarılıp, görüşmeler yeniden durdu. Elbette esas sorun bu değildi. Esas sorun,

Avrupa Birliği'nin bu şartlarda çözümden yana olmamasıydı. Ayrıca AB'nin ekonomik açıdan sıkışmış olan Yunanistan'ı kullanması sözkonusuydu. Bindan yararlanan AKP hükümeti de işleri yokuşa sürüyor.

Hem Rum, hem de Türk kitleleri Kıb-

rıs'ta gerçekten adaletli bir düzen temelinde birlikte barış içinde yaşamak istiyorlar. Ancak kapitalist sömürü düzeninin yöneticileri, buna izin vermiyorlar. Çünkü bölünen ve birbirleriyle mücadele ederek zayıf düşen halkları ele geçirip, onlara egemen olmak daha çok işlerine geliyor.

Böylece kardeşce yaşayabilmek için tek çözümün, Kıbrıs, Türkiye ve Yunanistan'da bulunan emekçilerin kendilerinin kuracakları iktidarlarla olanaklı olabileceği ortaya çıkıyor.

Güncel... Güncel... Güncel...

Borsa : Çılgın bir sistem

Dünya çapındaki finansal piyasalar 5 Ağustos'da ani, keskin bir düşüş yaşadı ve bu durum küresel ekonominin daha da çökeceği yönündeki korkuları arttırdı. Milyarder Warren Buffet, bu çöküşten birkaç gün önce Apple hisselerinin yarısını satmıştı ve eğer bunu yapmasaydı bugün fırtınanın ardından, piyasaya sürebileceği 277 milyar dolarlık nakit parası olacaktı.

Ancak bu finans spekülasyonu, krizindeki bir ekonomide gerçekleşiyor. Kapitalistler ABD'de bir ekonomik daralma, gerilemeden korkuyorlar. Hanehalkı tüketimi azalıyor ve bu durumdan en çok, halk tarafından genel olarak tüketime yönelik satın alımlara en çok bağımlı olan şirketler etkileniyor. Sanayi yatırımlarının en düşük düzeyde olması, ve ABD'de Temmuz ayında hızla ve yüksek bir artışta gerçekleşen son işsizlik rakamlarının yayınlanması borsanın düşüşünü hızlandırdı.

Amerika'daki belirsizliklere Çin'deki ekonomik durum da ekleniyor. Dünya kapitalizmi, onlarca yıldır Çin'in büyümesinden, başka bir deyişle çok uluslu şirketlerin daha fazla kâr elde etmek için, bu

ülkedeki işçi sınıfının aşırı sömürsünden yararlandı. Bugün Çin ekonomisi durgunlaşıyor ve ABD emperyalizminin zayıflatmak istediği Çin'e karşı aldığı korumacı önlemler, krizi daha da derinleştiriyor. Bu, bütün halkları yoksulluğa mahkum eden ve dünya savaşına doğru sürükleyen bir sistemin birçok çelişkisinden sadece biri.

Bu mali krizin kısa vadeli sonucu ne olursa olsun, bunun bedeli yine işçiler, emekçiler tarafından ödenecek ve ekonominin felaket boyuttaki yıkıcı evrimi hızlanacak. (LO, 09.08.24)

Hatırlayalım :

Kapitalist sistemin en büyük krizlerinden biri 1929 yılında yaşandı. 1935 yılına kadar sürdü. 1929 yılının 24 Ekim ayında, ekonomi tarihine «Kara Perşembe» olarak geçen tam bir borsa çöküşü gerçekleşti. Borsada bir gün içinde 4 milyar doların üzerinde kayıp oldu. Bu krizde, 4000 civarında banka battı. Çöküş, kısa sürede dünyaya yayıldı ve büyük dünya krizi adı verilen ve yaklaşık on yıl süren bir krize dönüştü.

Kriz ABD'de Avrupa ülkelere daha kısa sürdü. ABD'nin GSYH'sı 1929 yılında 315 milyar dolar iken 1933 yılında 216 milyar dolara düştü, işsizlik oranı 1929 yılında yüzde 3.2 iken 1933 yılında yüzde 25'e yükseldi.

Daha sonra büyük ve dünyaca hissedilen krizlerden bir diğeri, 58 yıllık yatırım bankası Lehman Brothers'ın 15 Eylül 2008 tarihinde 613 milyar dolarlık borçla iflas etmesi sonucunda oluştu.

«Kara pazartesi» olarak anılan günün ardından, finans devleri bir-

birlerinin ardından çöktüler. ABD yönetimi, bazı şirketlere el koydu ve 25 banka ABD Hazinesi'nin kontrolü altına alındı.

Daha sonra mali kriz genişledi, küresel ekonomik krize dönüştü. Avrupa'dan Uzakdoğu'ya neredeyse hemen her yerde etkilerini ciddi şekilde gösterdi.

Kriz dönemlerinde kâr oranlarında ani düşüşler yaşanıyor. Yatırımlar kısıyor. Stoklar birikiyor. Toplu işten çıkarmalar başlıyor, dolayısıyla çalışan işçi sayısı azalıyor. Talep miktarı düşüyor. Dolaşım daralıyor. Fiyatlar ve ücretler düşüyor, ticari işlemlerin miktarı azalıyor. Piyasa daha da daralıyor ve krediler geri ödenemez hale geliyor.

Görüldüğü gibi, 1929, 2008 krizleri, kapitalist sistemin ne ilk krizleri, ne de sonuncuları olacaklar. Sistemin anarşik işleyişi, bu ekonomik bunalımların, krizlerin, bu sorunların sürekli olarak varolmasına, terarlanmasına yolaçacak.

Bunlardan kurtulmanın tek yolu, kapitalist sistemi alaşağı edip, ortadan kaldırmak. Onun yerine işçi ve emekçilerin son aşamada sınıfsız bir topluma dönüşecek olan kendi ekonomik ve politik düzenlerini kurmaları olacak. (09.08.24)

Sınıf Mücadelesi Yayınları - BM ICLC - London WC1N 3XX – Fiyatı: 30 ₺ / 1 € / 0,50 £

İnternet Adresi : <http://www.union-communiste.org> – <http://www.sinifmucadelesi.net>

E-mail: contact@union-communiste.org

Altı aylık (6 sayı) abone fiyatı: 180 ₺ / 5 € / 4 £. Bir yıllık (12 sayı) abone fiyatı: 300 ₺ / 10 € / 8 £